

REMÉNNYEL AZ ÚJ TANÉV KEZDETÉN

Szeretettel és örömmel köszöntöm az olvasót szeptember pezsdülő, szorgos, újat, szépet hozó csodájából. Az egyházközség élete mindig az iskolai évhez kötődik, ahogyan a családok a gyerekek élete is ennek ritmusában keresi útjait. Egy reményekkel teli időszak előtt állunk a Megtestesülés plébánián a különböző csoportokkal és természetesen az egész közösséggel is. Hiszem, hogy ebből a gazdagságból bőségesen meríthetnek majd a diákok, a felnőttek, a családok egyaránt. Egy feladat, út elején a legfontosabb, hogy a remény töltsön el bennünket, mert csak abban találjuk meg a hétköznapi munkájához szükséges erőt, lendületet. Milyen ez a remény?

A remény – úgy mint a hit – **igazi erőny**: képessé tesz a jó megvalósítására. Ha megvan bennünk a remény isteni erőnye, ez kihat magatartásunkra, életvitelünkre. A remény isteni erőnyével kapcsolatban két lényeges szempont a kinyilatkoztatásban:

– „Mindig álljatok készen arra, hogy megfeleljetek mindenkinek, aki reménységekről kérdőre von titeket” (1Pét 3,15). Ezt a mondatot, felszólítást azzal kapcsolatban olvassuk, amikor Péter apostol a **szenvedésben való állhatatos kitartásra** buzdítja a hívőket. A szenvedés problémája, az élet nagy próbatételének kérdése, a keresztény ember számára csak a reményben közelíthető és oldható meg.

– A remény, mint isteni erőny, mindig a föltámadásra és az örök életre mutat: „Ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reményük” (1Tessz 4,13-14). „Meg vagyunk váltva, de megváltásunk még reménybeli” (Róm 8,24). Egész földi életünk ebben a reménységben telik: „Jöjj el, Urunk, Jézus!” (Jel 22,20).

Mi természetesen most a hétköznapi feladatokat, áldozatokat is ennek a reménynek gazdagságából szeretnénk megélni. Mi egy keresztény közösségnek a feladata?

„A plébánia elsősorban nem terület, épület, vagy szervezet; hanem inkább Isten családja, testvériség, amelynek egy a lelke, családi, testvéri és befogadó ház, a keresztény hívők közössége. Az Eucharisztiaiban lelhető fel az élő gyökér, amely a plébániát táplálja, nemkülönben a szentségi kötelék, amely révén az egyetemes Egyházzal a teljes közösség létrejön.” (II. János Pál pápa, Christifideles Laici, 26.p.)

Ebben a küldetésben kell a legjobb tudásunkkal segíteni és formálni a keresztény

Jézussal együtt Készítették: Ágoston, Tamás és Szabika

embert, akiben megszületik a küldetés, hogy tanúságot tegyen az ő hitéről, reménységéről.

Milyen legyen keresztény ember jellemvonása? Az Etikái kódex gondolataiból kiindulva tudjuk a legjobban meghatározni.

- A lét értékes és jó. Isten az élet barátja. Az Isten azt mondja az embernek és minden teremtményének: „Úgy van jól, hogy legyél.”

- Minden ember Isten képmása. Ezért minden embernek sérthetetlen és csodálatos méltósága van. Nem eszköz, hanem cél. Sérthetetlen emberi jogokkal rendelkezik, amelyeket az ENSZ-nek az Egyetemes Emberi Jogokról szóló nyilatkozata fejtett ki, és amelyek a II. Vatikáni Zsinat Gaudium et Spes kezdetű konstitúciójában is megtalálhatók.

- Az ember azáltal lesz igazán emberré, hogy szeretettel megnyílik a másik felé, őt befogadja és neki szolgál. A szeretet új törvénye az emberi tökéletességnek és a világ átalakításának alapszabálya.

- Az ember számos testi-lelki képességgel rendelkezik, melyeknek harmonikus kifejlesztésére hivatott. Tehát testét ápolnia és edzenie, emlékeztetést gazdagítania, értelmét fejlesztenie, akaratát erőnyekkel nemesítenie, érzelmi világát gazdagítania, széperzékét mélyítenie kell.

- Az ember ösztönei, hajlamai és vágyai között vannak olyanok, melyeket rendezni, kordában tartani vagy szublimálni kell, hogy az ember tökéletesedjék, és a társadalom hasznára váljék.

- Jézus Krisztus élete és halála minden ember számára ösztönző és követendő pél-

dakép. Azok számára is, akik Szent Péterrel együtt még nem tudják megvallani Jézust az élő Isten Fiának. A szerető, jóságos és Istenre hagyatkozó Jézus az igazi emberi élet csodálatos példája és útmutatója lehet.

Minden hittanórán, csoportban ezek a legfontosabb szempontok, amelyeknek figyelembe vételével kell alakítanunk a lelkeket, és erősíteni a keresztény közösséget. Ebben az évben különösen is figyelni fogunk a krisztusi közösség megerősítésére, mert csak így lehet a plébánia meghívó és befogadó, mindazoknak, akik meghallották Jézus hívó szavát szívük mélyén és szeretnék hitüket, életüket egy katolikus közösség biztonságában tovább erősíteni gazdagítani, és ezáltal családjukat, keresztény testvérüket tökéletesebben szolgálni. Mindennek megvalósításán mindnyájunknak kell dolgozni. elsősorban a saját életünkben, és a ránk bízottak életében.

„Ti vagytok a föld sója. Ha a só ízét veszti, ugyan mivel sózzák meg? Nem való egyébre, mint hogy kidobják, s az emberek eltapossák.

Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejtetni. S ha világot gyújtanak, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson.

Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat.” (Mt. 5,13-16.)

Felföldi László, plébános

HÁLA, KÖSZÖNET ÉS BÚCSÚ

Augusztus utolsó vasárnapján köszöntünk el kántorunktól, akit most munkája és hivatása máshová szólít. Dr. Kovács Szilárd a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán szerzett orgonaművész és -tanár, egyházzeneész, illetve zeneelmélet tanár diplomákat. 2011-ben Jyväskyläi Egyetemen doktorált (PhD). Templomunkban 2004 őszétől szolgált hittel és odaadással, így most az azóta eltelt közel egy évtizedért adtunk hálát a szentmisében.

Szilárd nevéhez fűződik az érkezésekor épülő orgona intonálása és jelentős szerep volt az orgona második ütemben történő bővítésében is. Nem lehetünk eléggé hálásak a Gondviselésnek, hogy az új hangszer ilyen avatott kezekbe került, hiszen a liturgia fényét emelő művészi improvizációi sokunknak lelkét

megérintette. Én személy szerint az első általa kísért kereszttúti áhítat közben vettem észre, hogy néhány komor orgonahang mennyire képszerűen és szinte kézzel foghatóan tudja élni tárnai a kereszthalál drámáját.

Művészeti vezetőként szervezőmunkájával és közreműködésével jelentősen fellendítette a Megtestesülés Templom egyházzenei életét. Legjelentősebbek ezek közül a 2005-től havi rendszerességgel tartott zenés áhítatok, illetve a várnapi és ünnepi liturgiákra meghívott, valamint a helyi közösségből felkért szólisták (zenészek vagy énekesek) művészi szolgálatai.

A hálaadó szentmise után elsőként plébánosunk mondott köszönetet Szilárdnak a mély hittel és alázattal végzett szolgálatért.

Kiemelte, hogy a legtökéletesebb zene vagy ének sem lenne hiteles, ha nem lenne mögötte ilyen hit, s köszönetet mondott azért, hogy a hosszú évek során baráti volt az együttműködés. A hívek köszönetét és háláját e sorok írója tolmácsolta lentebbi szavakkal. Végül Juhász Erika népénekes a hívek nevében egy gyönyörű énekkel búcsúztatott.

Kedves Szilárd!

A Debreceni Megtestesülés Plébánia hívei nevében szeretnék köszönetet mondani a munkádért, amely közösségünk lelki épülését szolgálta. Nem csak kántorként, és orgonaművészként végeztél a szolgálatot, hanem három éven át vezettél a templomi kórust, ahol igényességre tanítottál bennünket, s megtanultuk tőled, hogy az egyszerű is lehet értékes. Neked és családnak is köszönjük a szolgálattal járó áldozatvállalást, hiszen tudjuk, hogy a késő estébe nyúló kóruspróbák, vagy a hangszeres gyakorlások mennyi lemondással járnak minden családtag részéről. Örültünk neki, hogy zeneszerzői tehetségedet is „csatasorba állítottad” a lelkek megnyeréséért. Hangfelvételeid, s egyéb kiadványaid elvitték az orgona és templomunk jó hírét a templom és a város falain kívülre is. Köszönjük a művészeti vezetőként végzett szervezőmunkádat is, s őszintén hiszem, mind a zenés áhítatok, mind az ünnepi liturgiákra általad meghívott szólisták közreműködései sokunk lelki épülésére szolgáltak.

Mi a kántori szolgálat titka? Minden szentmisében elhangzik a felszólítás: „Emeljük fel szívünket!”. Ennek egyik formája a nyitott szívvel, áhítatos lélekkel történő éneklés. Számos példa található erre a Szentírásban. A nagyszombati liturgiában megemlékezünk arról, hogy a Vörös tengeri átkelés után a zsidók győzelmi éneket énekeltek. Dávid zoltárai mellett az Újszövetségi háláénekek is közismertek (különösen Mária Magnificatja vagy Zakariás Benedictusa). Éneklésre buzdít leveleiben Pál apostol is, Szent Ágoston pedig azt írja, hogy „Aki énekel, az szeret”. Ismerjük azt a mondást is: „aki énekel, az kétszeresen imádkozik”. A kántori szolgálat tehát azért értékes és szent dolog, mert az üdvösség útját mutatja be számunkra az énekekben.

Szeretnénk, ha azt éreznéd, hogy bárhova vezéreljen sorsod, lélekben mi mindig veled leszünk, s visszaváruunk. Isten áldása legyen minden munkádon, s kísérjen minden utadon!

*Cserny István
a plébánia híveinek nevében*

NYÁRI EMLÉK NAGYVISNYÓRÓL

Évek óta járunk a családdal az egyházközségi táborba. Ezen a nyáron először mentem egyedül. Már az utazás is jó hangulatban telt, bár a Narnia színesben, szinkronnal élvezetesebb lett volna... A szoba-osztás némi zavarral indult, de aztán bevacoltunk, kialakítottuk a csapatokat, akik együtt szolgáltunk a hét folyamán, és elkezdődött a táborozás. Idén sokadjára megmásztuk a Dédesi-várat. Mikor először jártam itt, Laci Atya egy jó darabon a nyakában vitt. A reggeli torna elmaradhatatlan részét képezte a minden napoknak, s a „Bazilikában” hangulatos gitáros miséken is részt vettünk. Minden este körbeültük a tábortűzet, énekelünk, beszélgettünk. A mi korosztályunknak (1. osztályostól 6. osztályosig) Lieli Zsuzsi és Kinga néni tartotta a lelki napot. A Foltmanó című történetet olvastuk el és dolgoztuk fel. Emellett sokat játszottunk, énekelünk és festettünk. Ezt a mesét elő is adtuk a fesztiválon. Az akadályversenyen, 6 állomáson – szellemi és ügyességi feladatokat megoldva – küzdöttünk a pontokért (és a Felföldi cukorkákért ☺). A mi csaptunk a harmadik helyen végzett. A fesztiválon sokféle műsor szórakoztatta a közönséget. Nagyon jól éreztük magunkat. Köszönjük a szervezőknek a lehetőséget!

Berényi Emma

TÁBOROZÁS NAGYVISNYÓN

2013 július 14-én, vasárnap buszra szállt a nagy csapat, korosztály szerint teljesen vegyesen picik kicsik gimisek, és felnőttek. Isten szeretetében gyűltünk össze, és indultunk,

hogy egy hétig közösségben éljünk vele.

A tábor bejáratánál megrohantak gyermekkorom úttörő-tábori emlékei, a hegyek, a patak, a faházak.

Ismerkedtünk a hellyel, egymással. A tábori rend érdekében nagyon figyelmesen úgy lettünk csoportokra osztva, hogy kisebb közösségekben együtt dolgozva egymást szolgálva az egész csapat egy közösséggé kovácsolódjon.

Csodálatos, felemelő élmény volt a mindennapos mise, melynek énekeit gitárral és hegedűvel kísérték.

A hét közepén ajándékba kaptuk Bartha Angéla szociális testvérét, aki a két csendes nap lelki gyakorlatait vezette, ami előadásokból, imából, énekből és szerepjátékokból állt.

A csendes nap fő témája a Szentlélekkel való kapcsolatunk volt.

Első nap bemutatkoztunk, és mindenki elmesélte, hogyan került kapcsolatba Istennel, mit vár ettől a tábortól. Angéla testvér mesélt magáról, a munkásságáról, elért sikereiről.

Közös imádsággal, és csendes lélekvizsgálással próbáltunk teljesen ráhangolódni a találkozásra önmagunkkal és a Szentlélekkel.

A második nap Angéla testvér csodás világba kalauzolt minket. A szerepjáték témája a Szentlélek pünkösdi kiáradása volt.

Mindkét lelki napunk felejthetetlen volt. A párkapcsolat témájában az első nagyobb témakör az önismerethez tartozott. Ez nem lepett meg, hiszen míg nem ismertük meg magunkat eléggé, nem is kezdhettünk más megismerni. Fontos, hogy kifelé mit mutatunk az embereknek. Ahhoz, hogy jobban ismerkedjünk, mindenki mondott magáról egy fontos tulajdonságot. Ezek után Panni és Kálmán felsorolták, hogyan is ismerkedtek össze. Tehát újabb nagyobb csoporthoz érkez-

A bibliai történet szerepeit felosztottuk egymás közt.

Ki-ki maga vállalta, hogy Mária lesz-e, vagy egyike a tanítványoknak, vagy a szent-

tünk: a megismerés. Megbeszéltük, ki mit néz meg először egy lányon, vagy egy fiún, majd a mai ismerkedési formákat is megvitattuk, mind előnyeit, mind hátrányait. A 3. témakör már a házasság és a válás kérdését vitatta meg, ami talán a legnehezebben volt érthető a fiatalok számára, ugyanis sokan nem gondolták még ennyire komolyan a párkapcsolatot. Fontos belső tulajdonságokat soroltunk fel, ami a leendő párjainkból elengedhetetlen számunkra. Beszéltünk a szerelem érzelmi

lélek, vagy az összegyűlt népből vállal egy-egy szerepet. Csoportokban készültünk fel, nem volt szöveg, nem voltak díszletek, nem volt rendező, aki megmondta volna, hogy ki mit csináljon.

Még azt sem tudtuk, hogy a másik csoport mire gondol,ők hogyan fogják kivitelezni a rájuk szabott feladatot. Csak a történetet ismertük, és imádkoztunk, hogy a Szentlélek segítsen nekünk megélni a jelenlétét, és egy egészet alkotni a részletekből.

Bár mindenki nagyon félt, hogy megfelel-e a feladatnak a szerepével kapcsolatban, amikor eljött a pillanat és szólni kellett, a felszeg felszabadultan szónokolt, „Mária” bátran térített, és az egész előadás oly gördülékeny és egész volt, mintha egy rendezővel napokat gyakoroltunk volna.

Az előadás végén bizony néhányunknak könny csillogott a szemében, és szeretettel boldogan öleltük meg egymást.

A Szentlélek volt velünk? Jézus fogta a kezünk? Nem tudom. Lehet, hogy csak egy hihetetlenül ügyes és kreatív kis csapat jött össze teljesen véletlenül ebben a csodálatos patakvölgyben. Ki-ki döntsön belátása szerint.

Mi, akik ott voltunk és együtt éltük át a csendes nap kis csodáit, az éjszakába nyúló hosszú beszélgetéseket egymással, a Felföldi Atyával való lélekemelő megnyugtató beszélgetéseket, úgy jöttünk haza, hogy éreztük a Szentlélek szeretete kiáradt szívünkbe.

Pappné Maczó Rita

alapú és döntés alapú érzelemről és az igazi szerelemről, amely nem én központú. Érintettük a példakép témáját is, mely leginkább arról szólt, hogy melyik szülőnkre hasonlítottunk, és melyik a példakép. Ezután testi kapcsolat témájáról is beszélgettünk érintőlegesen. Végül pedig Kálmán és Panni a legfontosabb konklúziót vonta le, mégpedig, hogy minden kapcsolat alapjának Isten kell, hogy álljon a központban.”

Schaff Gabriella

NAPKÖZIS TÁBOROK A PLÉBÁNIÁN

A nyár folyamán két alkalommal került sor napközi tábor szervezésére a plébánián. Immár hagyománnyá válik lassan ez a tábor. A gyermekeknek szüksége van hasznos és értékes időtöltésre a nyári szünetben. Erre teremtet nagy lehetőséget ez a tábor. A szülőknek is nagy segítség ez a tábor, hiszen sok esetben okoz problémát a gyermekek nyári felügyeletének a megoldása. Nem utolsó sorban Egyházközségünknek is nagy áldás az, ha a gyermekeinkkel foglalkozhatunk. Lelküket ápolhatjuk, formálhatjuk, hiszen ők lesznek a jövőnk. A nyár kezdetén közel 60 gyermek vett részt „Családban élni jó” mottójú egyhetes táborban. Két korcsoportban, foglalkozások keretében – de játékos formában – igyekezett Erika néni (Kalocsainé Abuczki Erika)

és Zsuzsi néni (Jakab Zsuzsa) a gyerekekkel a családról, családi életéről beszélgetni, ismereteket bővíteni. Sokat elmélgedtünk, imádkoztunk, játszottunk, kézműveskedtünk, mintha egy igazi nagycsalád lennénk. Hiszen ez nem is nagy tévedés, mert ezen a héten egy nagycsalád voltunk egymásnak. A felnőttek és a segítők, a szülők szerepében gondoskodtak a gyermekekről. A gyermekek társai pedig, mintha a testvérei lennének egymásnak. Egy napot a Hortobágyon töltöttünk, megnéztük a vadasparkot, majd kisvasút vitt ki bennünket a halastavakhoz. A nagy meleg ellenére a gyerekek élvezettel vettek részt a programokban. A hét többi napjának délutánjain különféle tevékenységekben lehetett részt venni, úgymint sportvetélkedő (Varga István), kézműves

foglalkozás Nagy Adrienn, Jámbor Krisztina és Réti-Szabó Sándor), egészségmegőrzés játékosan (Újhelyi Flóra), kertépítés (Rácz Jánosné) – és sok-sok önfeladti játék... Az új tanév kezdetén újra „összejött” a csapat, de e két napos táborban már kevesebb játék és több hittan alkotta a programot. A „Hit éve” témák kerültek központba: Ábrahámról és Szent Pál-

ról, az egyházmegyről és a Hit éve logóról tanulhattak a leendő hittanos gyerekek. Csütörtök délelőtt Legeza Éva és Szulyákné Kovács Marianna szervezésében meglátogattuk a Debreceni Egyetem könyvtárát, ahol végignézhettük a könyvkötészet mozzanatait, régi és új gépeket, majd bepillanthattunk a könyvtár olyan részeibe is, ahol a legrégebbi és legértékesebb könyveket őrzik. Délután vetélkedőben mérhették össze a gyerekek az elmúlt másfél nap alatt szerzett tudásukat, s ügyességükért cserébe egy nagy torta lett a jutalom. A két napközi táborban születtek barátságok is, igazi kis közösséggé alakult a gyerekcsoport, amely reméljük, megmarad, s gyarapszik tovább!

Végvári Kinga, Jakab Zsuzsa

KÖZÉPISKOLÁSOK „BENNALVÓS” NAPJAI

A nagyszerű csapattréningek egyike, amikor együtt vagyunk, és bent alszunk a plébánián. Mikor először volt ilyen, kicsit féltem, milyen lesz. Kicsit később csatlakoztam ehhez a hittanos csoporthoz, emiatt rengeteg embert nem ismertem olyan jól, de a bennalvás gyanánt sok új barátot szereztem és Istenhez is közelebb kerültem. A harmadik alkalommal is szívesen jöttem el, immár a megszokott társasággal. Voltak ugyan olyanok, akiket nem ismertem, de velük is könnyen megtaláltam a közös hangot. Imádkozni a templomban mindig megnyugtató, különösen este. A világ zajától eltávolodva, megismerhetjük az Isteni csendet, amely néha sokkal többet mond néhány szónál. A templomban sötét van. Csak egy gyertya világít. Az ember egyedül érzi magát, de társai körülötte ülnek. Énekelünk, és Jézus példabeszédeit dolgozzuk fel közösen. Amikor témákat kapunk, szívesen beszélgetünk róluk. A harmadik alkalom második napján például feldolgoztuk a pápa ünnepi beszédét. Laci Atya kérésére mindenki írt egy gondolatot, amelyet a többieknek üzenünk. Mindenkié más lett! Ez is bizonyítja, hogy a társaság mennyire színes. Nagyon örülök, hogy ennek a közösségnek a tagja lehetek! Remélem, még sok bennalvásra kerül majd sor!

Major Nóra

„FELELŐS VAGY A RÓZSÁDÉRT, MELYET MEGSZELÍDÍTETTÉL”

Ez az Exupery-idézet már-már közhellyé vált, talán azért, mert igaz. A nyári napközi táborban a család kapcsán beszélgettünk a gyerekekkel Jézus gyermekkoráról. A Szentírásban először a 12 éves Jézus életéről olvashatunk, ezért a legendák alapján, illetve képzeletünkre támaszkodva meséltük el, milyen gyermek lehetett Jézus. Mindenki egyetértett abban, hogy szófogadó, segítőkész, illetudó, türelmes jó gyermek volt. Elképzeltük milyen lehetett egy nap Názáretben. József a műhelyben dolgozott, ahová Jézus is be-bement, és igyekezett ellenszolgálni a mesterség fogásait. Szívesen segített édesanyjának, Máriának, pl. a kert gondozásában. És hogy megtapasztaljuk milyen lehetett az a munka, csináltunk egy kiskertet.

Laci atyától kértünk földterületet, hoztunk különféle palántákat: virágot, fűszernövényeket, paradicsomot. Mindenkinek jutott egy „saját növény”. Ezt neki kellett elültetnie. Megbeszéltük, hogy a palánta csak akkor hoz termést, ha gondozzuk. Nyáron a nagy melegben öntözni kell, a gáztól meg kell szabadítani. – „Felelős lettél a növényedért, amelyet elültettél!” – mondogattuk egymásnak. Ezt kell megtanulni: vállalni a munkát, a felelősséget magunkért, s másokért is. A szívünk is egy ilyen kert. Jó és szép gondolatokat kell beleültetni, gondozni, ápolni kell, vigyázni, hogy a rossz gondolatok, az önzés, az irigység, a tunyaság, a gyűlölet ne ölje ki a belőlünk az Isten által kapott szeretetet, türelmet, békességet. Ő minden embert jónak

teremtett, rajtunk múlik, milyenek leszünk. Figyelünk Rá, vagy elmegyünk mellette. Ha mi jók leszünk, másoknak is jót teszünk, szeretettel fordulunk embertársaink felé. A gyerekek gondozták növényeiket, vasárnap mise után mentek a KERT-be („felelősségük tudatában”). Augusztus végén láthatták, milyen szép lett a termés: nyílik a virág, érik a paradicsom, illatozik a bazsalikom MEGÉRTE A FÁRADOZÁST! Lelki életünk se sajnáljuk az időt! Megéri, mert jónak lenni jó!

A tábor végén mindannyian megállapíthattuk: az itt elhangzó gondolatok magja jó földbe hullott; reméljük, idővel megsokszorozódott gyümölcsöt hoz a gyermekekben és a családokban egyaránt.

Rácz Jánosné

IRODAI ÓRÁK: Minden hétköznap intézhetik kedves híveink ügyeiket (keresztelés, házasságkötés, temetés, szentmise) a plébánián. **Ügyfélfogadási Idő:** munkanapokon délután 15-18 óra között. **Plébános:** Felföldi László, Tel.: 30/9855-640, E-mail: plebanos@megtestesules.axelero.net **Irodavezető:** Kalocsainé Abuczki Erika, Tel.: 30/852-8539 **Munkatárs:** Gajdos Zsuzsanna, Tel.: 30/573-6577 Tel.: 52/535-735 e-mail: iroda@megtestesules.axelero.net **Honlap:** <http://megtestesules.info>

A MEGTESTESÜLÉS PLÉBÁNIA HÍR HARANG KIADVÁNYA. Kiadja a Megtestesülés Római Katolikus Plébánia Hivatal. 4032 Debrecen, Borbíró tér 9. (levél cím: 4015 Debrecen, Pf. 74.) **Felelős kiadó:** Felföldi László Tel.: 06 30 9855-640 E-mail: plebanos@megtestesules.axelero.net **Szerkesztette:** Rácz Jánosné E-mail: raczne75@gmail.com

Móra Ferenc remekművű elbeszélése a tanévkezdő Veni Sancte szerepet töltheti be. Az elbeszélés személyes élményeken alapszik, a nincstelen gyermek tanulási vágyát kapcsolja össze Isten nagyságának hirdetésével, amikor

az „Unus es Deus” latin fordítása („Egyedül te vagy az Isten”) adja meg számára a tanulás lehetőségét. Ma nem ilyen gondokkal, de várakozásteljes izgalommal érkezett el szeptember első napja, a tanévkezdés, amely kicsit

mindig magában rejtí az újrakezdés lehetőségét. Kíváncsi, hogy az új tanév hozza meg mindenki számára az élet szép ajándékait! Ehhez kérjük a Szentlélek közbenjárását, és Isten védelmező szeretetét. *Rácz Jánosné*

MÓRA FERENC: SZEPTEMBERI EMLÉK

Az a nyár is ilyen telt kalászu, tömött gerezdű volt, mint az idej. Fára almát, tőkére szőlőt aggatni se lehetett volna többet.

- No, gyerelem, lesz ám szüretre új könyv, új ruha! - veregette meg Péter-Pálkor az édesapám a vállamat. - Lesz ám! még aranygombos kislajbi is. Ezüsttűt futtatott, aranytűt szalajtott.

Eszteendő óta hazajáró szegény pirította meg a képemet. Első gimnazista koromban én is szerettem volna pünkösdre kicifritani magamat, mint a Stross szomszéd gyerekei. Persze, nekik könnyű volt, mert ruhásboltja volt az apjuknak, olyan hercegnek öltözhetek, amilyenek akartak. (Sárga bugyogó, piros mándli és zöld kalap árvalányhajjal.) Nekem azonban magamnak kellett az ékességeimről gondoskodnom. Szerencsére nem kellett értük messze mennem. Hetedhét ház ellen lakott Holló koporsós, kint szárította a frissen festett koporsókat az udvaron, azokról leloptam az aranypapírból való betűket, és fölvarrtam őket a kabátom elejére, jobbrul-balrul. Nagyon szép volt az, és az Úristennek bizonyosan több öröme telt bennem, mint akármelyik császárnak, akinek érdemcsillogok tejútja kanyarog a mellén. De a nagyoknak sohasincs olyan szépéjük, mint a gyerekeknek. Édesanyám leparancsolta rólam az ordókat, és aggódva csóvalta meg a fejét:

- Mi lesz belőled, édes fiam, ha még elsős gimnazista korodban is ilyeneket cselekszel? Hát a te eszed már sose érik meg?

No, második gimnazista koromra megért. Végigolvastam az egész nagy bibliát, ő és új testamentumot, beleértve az Énekek énekét is, meg az apokalipszist is, és az a sok zsidó király rendkívül komolytalan hatott rám. Ha Stross Olgával összeveszttem a túrós bodagon, mindig Jezabelnek neveztem, és kijelentettem neki, hogy ha elveszem feleségül, kutyákkal nyalom föl a vérét. (Ez szép fametszetben volt meg a bibliában.) A Daru utcában táltos hírében álltam, és jelességeimet hivatalosan is méltányolták. Húsz pengő stipendiumot kaptam bizonyítványkiosztáskor, a legnagyobbat az iskolában, és azt számoltam le az asztalra, mikor apám jókedvében fölédzte múltam sötét foltját, a koporsós kreációt.

- Rá se hallgass, kisfiam - nézett be az anyám a konyháról -, apád csak az eszt járja. Mászt mondok én teneked. A pénzcsekből tíz pengőt odaadunk apádnak, kifizeti belőle a tavalyi porciót. Tíz pengőt meg kölcsönadsz nekem, abból diófakereztet csináltatunk az öregapádék sírjára, meg veszünk két malackát. Te legelteted őket a szőlőben a nyáron, szüretre fölpendülnek, az egyiket eladjuk az őszi vásárbán, abból veszünk neked harmadikos könyveket. Jó lesz-e így?

Hát hogyne lett volna jó? Az apám csak úgy nem értett a pénzhez, mint én nem értek, az

anyámnak kellett a kezében tartani a pénzügyi impériumot. Ez volt az első-utolsó jól megalapozott költségvetése az életemnek. Hogy a jó Istennél nem nyert felső hatósági jóváhagyást, arról mi nem tehetünk.

Szent István délutánján elverte a jég a szőlőt. Azaz dehogy elverte: széthasogatta még a tőkét is. Még másnap reggel is marékszáma lehetett szedni a jeget a laposokon, ahol a víz összesodorta. Ez a Szent István nap azóta a mi családuknak történeti dátum. Ez az ab urbe condita, innen számíttunk mindent. Az mennyei parittyakövek föltövonverték a két malackát is. Ha az apám római császár lett volna, a csillagászok bizonyosan föltették volna őket legelni valahova a sarkcsillag mezejére, ahol a többi csillagállatok is találhatók. Így csak elástuk őket az orgonabokor tövébe, segítettem én is, s nagyon elbámultam rajta, hogy az édesapám a szeméhez emelgeti a kezefejét. Felnőtt embert én addig nem láttam sírni. Minálunk meg különösen nem. A mi fajtánknak befelé szokott folyni a könnye, ahogy azóta megtanultam.

Csak most sejtettem meg, hogy itt valami nagy baj van. De hogy micsoda, azt csak szeptember elsején tudtam meg. „A fehér kezek napján.”

Íratkozni az anyám vezetett föl az iskolába. Az anyák oroszlanok, ha a gyerekük csimaspaszkodik a szoknyájukba. Nem ijednek meg még a tekintetes uraktól se.

No, Zólyomi tanár úr, az inspekciós nem is volt valami megijedni való ember. Drága jó mézeskalács ember volt, úgy tudom, ma is az még, élte napáldozatán. Még le is ültette az anyámat, ahogy a másodikos bizonyítványomban meglátta a tiszta jelest.

- No, szüle, nagy öröme lehet ebben a kis vászonzacskóban - ütögette meg a léniával az ijedt, fehér arcomat. Az édesanyám kora szerint lánya lehetett volna a tanár úrnak. De a hajába már huszonötéztendő korában beleagadoztak a bikanyálak, amiket a gondpókók fonogatnak. Nem is szoktunk mink azért haragudni, ha öregeknek néznek bennünket. A büszkeség lobbantotta őszibarackvirágszínűre az én mindig bánatos szülém arcát, nem sértett hiúság. Ellágyulva nézett rám, de mindjárt erőt vett magán. Előkapta a tarka kendőjét a kebeléből.

- Mivel tartozok, tekintetes tanár úr? - csomózta ki a kendő sarkát.

- Hat forint ötvenhárom krajcár, lelkem.

Olyan lett a barackvirágarc, mint a meggyfavirág.

- Nekünk csak egy forintunk van, tekintetes úr. Nem adott többet a cigányasszony a selyemkendőért. Úgy mondta az uram, szegény gyerektől egy pengő jár.

- Jó, jó, lelkem, csakhogy akkor szegénységi

bizonyítvány kell - nézte elkomorlyodva Zólyomi tanár úr a rubrikás papirost. Most már ő kivakarja onnan, amit beleírt? Jaj, mennyi bajt csinálnak ezek az értetlen asszonyok!

Anyám összetette a fakéreg-formájú, eres két kezét.

- Tekintetes tanár úr, szegények vagyunk mink bizonyítvány nélkül is, tessék azt meghinni minekünk. Zólyomi tanár úr hirtelen elkapta rótlunk a szemét, és lesütötte a fejét.

- Látom én azt, lelkem, hiszem is, de látja, nekem is törvény parancsol. Hozzon írást a városházáról. A városháza csak miatyánknyira volt az iskolához, mégis nagyon messze volt. Hogy tudhatná ott a járást az olyan asszony, aki csak mezítláb-papucsban jár? A Dobos baktart ismeri, aki az adóintőt ki szokta hozni, de az süket, meg a Csajka végrehajtó urat, de az goromba.

Bizony ránk harangozták a delet, mire a tethelyre taszigáltak bennünket. Csakhogy ott akkorára be volt zárva az ajtó. Az írnök úr átment sörözni a Koronába. Most már mit csinálunk? Az anyám életében kocsmában nem volt. Az írnök urat se ismeri. No, leülünk itt a küszöbre, kivárjuk szépen. Az előfogatos megkérdezte, mi járatban vagyunk, s megmondta, hogy az írnök egy sánta ember, azt szólítsuk meg. Délelőtt csak az egyik lábára sánta, de sörözés után mind a kettőre, könnyen megismerhetjük.

Meg hát, meg is ismertük úgy két óra felé. Először nagyon jókedve volt, mindenáron meg akarta csókolni édesanyámat, de ahogy nekitántorodott a kerékvető kőnek, egyszerre fölmérgesedett.

- Mit reszel a fene ilyenkor benneteket? Aztán úgy tudom, nektek szőlőtök is van?

- Van. Két lánc. Egy lánc belüle egészen pusztá föld.

A bicebóca ember most már ordított.

- Nahát! És még szegénységi bizonyítványt kel-lene nekik! Bitangok! Csalók!

Már a piac másik végén bukdácsolt, de még akkor is hallottuk a káromkodását. A hajdú pec-kesen szalutált neki, aztán belénk döfte a szemét.

- Oszoljunk, oszoljunk, asszony, még szépen vagyunk.

Megrettentünk egy kicsit, de a városháza sarkán magunkhoz tértünk. Nagyakarátú asszony volt az anyám. - Nem hagyom én ezt ennyiben, kisfiam. Gyerünk csak el Bajáki tanító úrékhoz, mindig jó emberünk volt az nekünk.

Bajáki tanító úr tanított engem ábécére, s azóta minden szüretkor eljött megnézni, hogy nagyot nőttem-e. Nagyon jó ember volt, de most ő se segíthetett.

- Akinek birtoka van, lelkem, annak nem jár szegénységi bizonyítvány.

Azt se tudtam addig, hogy nekünk birtokunk

van. Bizony, olyan birtok, hogy tíz bukfencel át lehet érnei, de a tizediknél már a szomszéd földjére huppan az ember lába. Az a szerencse, hogy csupa feneketlen homok. Ha agyagföld volna, amiből sár lesz, azóta rég elhordtuk volna az egész birtokot a lábunkon.

A tanító azt a tanácsot adta, hogy próbáljon az apám szót érteni azokkal a városi urakkal, akiknek a házához az öregapám járatos volt valaha. Tudniillik az öregapám tudta valamikor legszebben vágni a dohányt a városban, s ezért igen híres ember volt a maga idejében. (Ezt a jövődöbéli életíróim kedvéért jegyzem föl. Tudják meg, hogy a híresség nem velem kezdődött.) Minden városi úr vele vágatta a dohányát. Tudták, hogy az öreg juhász kezéhez nem ragad abból egy gyújtatnyi se.

Hát hiszen az öregapámra csakugyan jó szívvel emlékeztek vissza a városházán a kiskun urak, amikor az apám másnap beszélgetett hozzájuk. De övele nem állt szóba, csak a főjegyző, az is csak annyit mondott:

- Látja, Márton, nem kellett volna annyit éltetni Kossuth Lajost. Akkor most nem volna maga olyan jegyes ember.

Az adóügyi tanácsnok maga is negyvennyolcas ember volt, az legalább tanáccsal szolgált.

- Nézze, még ebben a hónapban kimegy a szőlőbe a jégkárbecslő bizottság. Esetleg az ad maguknak egy kis írást arról, hogy és mint. Azt azután be kell adnia a tanácshoz, kérvénnyel. Utóvégre lehet tandíjmentességet adni, csak akarni kell. De a világegyért ne mondja ám senkinek se, hogy ezt én javasoltam, mert engem úgyis mindig azzal áztatnak, hogy bujtogatom a népet.

Engem nem hurcolt föl az apám a városházára, lent hagyott a kapuban. Azzal mulattam magam, hogy a kapura akasztott hirdetményt sillabizáltam. Valami monostori betyárnak a fejére tűztek ki száz pengő jutalmat. A betyár feje ennyit ért a hazának. Az én tiszta jeles kis életem nem ért meg senkinek hat forint ötvenhárom krajcárt.

Ezt akkor tudtam meg, mikor az apám lejtött, és szótlanként megfogta a kezemet. Csak akkor szólalt meg, mikor a piacon a csizmadiasátrak elé értünk. Szelíden, halkán kérdezte tőlem:

- Látod-e, milyen szép a szép csizma?

- Látom - dobbant nagyot a szívem. Mert már tudtam, mi lesz a következő kérdés.

- Mit szólnál hozzá, hátha csizmadiainasnak adnánk?

Nem tudtam szólni. Csak a fejem ráztam. Mit értettem én még akkor a világi élethez, és honnan tudhattam volna még akkor, mi minden pálya nyílik meg öreg koromra a csizmadiaák előtt? Én csak azt tudtam, hogy a csizmadia-inasok piszkosak, szurokkal dolgoznak, és ha találkozom velük az utcán, akkor belelöknek az árokba. Hiszen ha én azt fölértem volna ésszel, hogy a lökdelődöz embereké a világ!

Otthon erre nagy tanácskozás volt. Kanapét, tükröt ágyterítőt, minden luxus-tárgyat összenézünk, amit pénzzé lehetne tenni, hogy az egy pengőből hetedfél pengő legyen. Még a kétesztendő hűgöm bölcsőjét is föltekintettük - nagy gyerek már az, vackolhatunk neki a kuckóban is. De hát ez mind kevés. Ha a tandíjat futná is, miből győznénk a könyvet? Szerbe-számba szedtük a komákat és sógorokat is. De hát azok is mind jégverte emberek voltak - hogy segíthetne vak a világtalanon?

Azon az éjszakán nekem már nagyon rossz álmaim voltak. Csirizes tábla ragadtam, dratvát kötöttem a lábam ujjára a csizmadia-inasok, és úgy húztak magukkal a kocsiúton a piacra. Mire fölébredtem, dagadt volt a szemem az álombéli könnyektől.

Akkorra az apám már kihurcolkodott a szőlőbe. Mindig oda bujdosott az olyan bajok elől, amiket se szétnevetni, se szétkáromkodni nem lehetett. (Ő, ha nekem maradt volna a birtokból csak annyi, mint egy kutyaöl, de sokszor elbűnék oda én is!) Az anyám azonban az ölébe húzott, holott szegénylős népek voltunk mink, és nem értünk rá az ilyen úri tempókra. Még azt is megpróbálta, hogy rendet csináljon a bozontomban a bontófésűvel.

- Ne félj, kisfiam, nem mégy még inasnak. Eszembe jutott az éccaka Agócs főtisztelendő úr. Jó ember az a szegényhez. De szépen kezdet csókoljám neki!

Agócs főtisztelendő úr igazán nagyon jó ember volt. Mindig ott sétált a templom körül, mint valami megelevenedett hatalmas, szép nagy bálvány, és asszonyt, gyereket el nem engedett maga mellett, anélkül, hogy csókra ne nyújtotta volna neki a kezét. Név szerint ismerte az egész várost, és anyámat is mindjárt nevével szólította, ahogy a gyűrűs, kövér kezét elének tolta.

- Mindörökké, Móráné lelkem, mindörökké! No hods vannak, hods vannak a Daru uccában? Kerestőlő less-e, vadzs haláleset?

Mosolygott a nagy tányérrözsza-képe, de mire az anyám a végére ért a jajveszékülésnek, akkorára lehervadt róla a mosoly. Szigorú lett a jóember, mint a kőbálvány.

- Hát ostán? Ezsért jajgat? Hát hun van az megírva, hods mindenkinek musáj urat nevelni a dzserekiből?

Adhassa inasnak is, nézzse. No, Isten hírvél!

De aki jó ember, az csak nem tudja megtagadni magát. Akárhogy megharagítottuk, búcsúzóba is csak megcsókoltatta velünk a jószágú kezét.

Most már azután csakugyan elszakadt minden kötél. Az anyám is azt kérdezte tőlem, hogy milyen inas szeretnék lenni? Istenem, hát mit mondhatam volna rá mást, mint azt, hogy „könyvkereskedő”. Ezt elég könnyű szívvel mondtam, és erre az anyám is fölvidult egy kicsit. Tán arra gondolt, hogy milyen szép históriás könyveket olvasok én föl neki ezután vasárnaponként az árokparton.

Ranezay bácsi volt abban az időben a városunkban az egyetlen könyvkereskedő. Éppen kint is volt a kirakatában a tábla, hogy jó házból való gyereket fölvesz inasnak. Ettől egy kicsit felhődztem, mert a mi házunk bizony roskadt volt egy kicsit, meg a zindely is lekérdezett itt-ott a tetejéről. De ebből nem lett semmi baj se. Ranezay bácsi megnézett gyalogszemmel is, pápaszemmel is, aztán kijelentette, hogy kitanít könyvkereskedőnek - és nem kíván érte többet, csak három pengőt havonta.

Sose felejttem el azt a délutánt, ami erre következett. Meleg volt akkor a fecskévaló hónap, az édesanyám kint mosott a kútnál, én meg ültem a lábánál a teknő alatt. Egyikünk se szólt egy szót se, csak sírtunk csendesen mind a ketten. Az ő könyve a teknőbe hullt, az enyém pedig az ő lábára.

De az igazi kinszenvedésre csak másnap virradtam rá. Amikor az utcabeli pajtásaim reggel mentek a Veni Sancte-ra, és megzörgették a zsalu-

gátért, a kisajtót, a kerítést, és bekiabáltak a kapu hasadékan:

- Ferkó! Ferkó!

Ezt Dante kifelejtette a poklából!

Bújtam én színbe, ölba, padlásra, de a boldogok zsibongása minden reggel rám talált. Nem is bírtam egy hétnél tovább. Ahogy elhaladtak a házunk előtt a pajtásaim: megvártam, míg a sarokra érnek, akkor én is utánuk eredtem. A piacon, a guggon ülő fókák közt ácsorogtam addig, míg oda hallatszott az iskolánkból a nyolcórás csengetés, mire betakarodott gyerek és tanár. Akkor aztán megkerültem az iskolát, először csak messziről, aztán mindig kisebb körben. Ádám tehetett így, mikor az elveszett paradicsomból kicsukták. Ha van valaki a világon, aki próbálta az ő kinszenvedését, én vagyok az!

Csak hogy Ádámot a paradicsomból kergették ki, nem az iskolából, őt csak a terített asztaltól tiltották el, nem a könyvektől - azt ki lehetett bírni, abba bele lehetett nyugodni. Én már a negyedik nap belül voltam a kerítésen. Négykézláb csúsztam el az igazgatói szoba előtt, végig a hosszú, fehér folyosón, míg elértem a harmadik osztály nyitott ajtajáig. Ott aztán hallottam én mindent. Azt is, amit magyaráztak, azt is, amit feleltek, azt is, mikor az öreg pedellus odacsuszogott a csengőhöz. Akkor aztán usgye, szaladtam vissza az utcára, már amennyire négykézláb szaladni lehet.

Szeptember közepéig nem volt semmi baj. Lopva is lehet jóízűeket inni a tudomány kútjából, amitől szöges drótkerítéssel zártak el engem, szegény, kis kócos csürrhét. Hanem akkor az történt, hogy Eysrich tanár úr a latin nyelv szépségeit ragyogtatta a harmadik osztály előtt. Hogy milyen ércssengésű, hogy milyen erővel teli, hogy milyen tömör nyelv az, hogy annak semmi más nyelv a nyomába nem hághat.

- A latin azt mondja: Unus es Deus. Ki tudja, hogy lehetne ezt magyarul mondani?

Mély csönd.

- No, senki se meri megpróbálni? Nagy Mátyás?

Nagy Mátyás jeles diák volt, valami uradalmi inspektornak a fia, vetélytársam a másodikban. Meg is szólalt a provokálásra:

- Egy vagy Isten. - No, nem egészen. Micsoda szórend ez?

Nagy Mátyás észbekapott.

- Vagyis hogy: egy Isten vagy...

Megint a tanár úr hangját hallottam:

- Nem, nem. Nem érzitek, hogy a latinban valahogy több van?

Rémülten dobogott a szívem, de nem bírtam magammal. Be kellett kiáltanom:

- Egyedül te vagy az Isten...

Abban a percben már koccant is a homlokom a téglán, mert beleszédültem az izgalomba. Mit tettem, mi lesz ebből?

Az lett, hogy a latin tanár úr ölben vitt be az iskolába, és többet aztán sose kértek tandíjat Móra Márton földbirtokostól. Unus es Deus. Egyedül te vagy az Isten. Ha egy kicsit messze vagy is, ha sokszor nem érsz is rá a földre nézni...

De azért a szeptember nekem legszomorúbb hónapom marad erre az életre. És ha én a befelé síró fajtaból való vagyok is, mindig teleszivárogdik könnyel a szemem, ha szeptemberben lehajtott fejjű kisgyereket látok...